

CO₂-reductieprogramma: "Bewust omgaan met Energie"
Focusgroep Industrie en zwaar materieel
notulen bijeenkomst 26 september 2024**Aanwezig:**

Stimular	Marc Herberigs (voorzitter)
Mourik Industrie	Harry van Helsland
Gebr. M&W Bron	Jessika Bron
Den Hartog	Gert-Jan de Groot
G. Van der Ven	Antoine Giessen
Mourik Holding en Infra	Cora de Groot
Gebr. Van der Lee	Marlou Leibrand
Den Hartog	Patrick Noordzij (Presentatie)

Afgemeld:

Jansen Rioolreiniging	Aram Jansen
Jansen Rioolreiniging	Rosalie Jansen
Van den Noort	Annelieke Peels
Gebr. M&W Bron	Karel Stuifzand
Mourik België	Diane Dries

1. Opening en mededelingen

Marc opent de vergadering.

Een kort voorstelrondje omdat er redelijk wat nieuwe gezichten aan tafel zitten.

De bijeenkomst en notulen van de vorige bijeenkomst komen kort langs.

Naar aanleiding van ons vorige bezoek deelt Antoine nog een link naar een leuke korte film over het emissieloze project 'Rijnkade Arnhem': <https://www.debouwmaakthet.nl/tv-serie-seizoen-2/versterking-rijnkade-is-emissieloos-bouwen-op-een-postzegel>

2. Rondje duurzaamheid

Antoine Van der Ven

- 'Sunneborg'-kraan laten ombouwen.
- 2 volvo vrachtwagens (Elektrisch) die ook naar het project
- Helaas kan er geen ophoging van het energiecontract gekregen worden, dus er komen geen zonnepanelen bij op de eigen locatie.
- Eind vorig jaar enkele projecten aangenomen met CO₂-doelen. Daar wordt HVO100 ingezet. Hiermee is de footprint vorig jaar ongeveer 30% gedaald.
- Het project in Arnhem, dat de vorige keer bezocht is, is op TV geweest bij 'De bouw maakt het!'. Antoine deelt een linkje.

Gert-Jan Den Hartog

- Alles rijdt op HVO100
- Personenwagenpark wordt steeds meer hybride en elektrisch
- Zelf rijdt GJ een dieselwagen op HVO100.
- Vraag: wordt HVO niet schaarser? HVO is nog volop verkrijgbaar

Jessika Gebr. M&W Bron

- E-vrachtwagen gekocht met diesel opbouw (knijperwagen). Deze kan laden bij een ander bedrijf aan het eind van de straat (AVRI).
- Een oudere vrachtwagen is door Euro 6 vervangen.

- Veel klein materiaal dat langzaam steeds meer elektrisch wordt
- De 20 voets-laadcontainer die we vorig jaar gezien hebben is nu uitgebreid naar 2 stuks 40 voets. Nu kan er eigenlijk niks meer bij op de aansluiting.
- 6 elektrische bussen aangeschaft voor een bomensnoei-project in Amsterdam (Renault, 400km rijbereik). Helaas mogen deze in de binnenstad niet bijladen.
- Twee elektrische auto's gekocht (Mercedes Benz EQA)

Harry Mourik Industrie

- Wagenpark is nu zoveel mogelijk elektrisch en hybride
- Elektrische vrachtwagen aangeschaft, met dieselopbouw (vacuüm)
- De Ultrasonische reinigingsapparatuur is energiezuiniger gemaakt
- Er wordt een nanovaper ingezet om verdamping uit opslagtanks te voorkomen. Hierdoor kunnen ze eerder weer vrijgegeven worden
- bezig met een smart grid voor het hoofdkantoor (incl. accupakket)
- Transport op Moerdijk nu met een elektrisch wagentje (rijdt alleen op het industrieterrein).

Marlou Gebr. Van der Lee

- 2 E-vrachtwagens in gebruik (incl 2 laadpalen bij de asfaltcentrale)
- De verzorgingsplaats Vanenburg is emissiearm opgeknapt (mbv een huurkraan met extra accupakket)
- In de provincie ZH en in Lelystad liggen nu twee teststroken met Lage Temperatuur Asfalt (Antoine: dit levert ongeveer 30% energiebesparing op)
- In ZH wordt een elektrische schouwboot ingezet om vaarwegen te schouwen.
- De baggerschepen varen op 100% HVO.
- Pijlwagens nu op zonnepanelen
- Mobi-lights zijn nu ook elektrisch

Cora Mourik holding en Mourik Infra

- Druk met het implementeren van de Duurzaamheidsstrategie.
- Plan = alle panden e-positief maar netcongestie gooit nog even roet in het eten
- Daarnaast werken we met de architect aan een duurzamere uitstraling van onze panden en wordt er gekeken naar het treffen van biodiversiteitsmaatregelen.
- Infra is bezig met de inkoop van waterstofaggregaten. (containers zien eruit als watermeloenen).
- De tweede waterstofkraan draait inmiddels
- Er is een elektrische kraan bijgekomen
- Er zijn enkele elektrische personenwagens bijgekomen
- Binnenkort wordt een CO₂-transitieplan opgesteld.

Aram Jansen Rioolreiniging

Is niet aanwezig maar heeft de voortgang op de mail gezet. Marc presenteert deze.

- Elektrisch materieel: De allereerste volledig elektrische echte kolkenzuiger is in Juli geleverd. Kan een volledige dag werken (extra accu-pakket).
- Er is een E-Ford Transitbus gekocht, waarin op dit moment een elektrische riool-inspectie unit wordt gebouwd met (2 zonnepanelen op dak) oplevering half oktober
- Elektrisch rijden, 2 Mercedes Benz E-Citans en 1 Mercedes Benz EQA aangeschaft
- Zuiniger materieel: Een Volvo kolkenzuiger euro 6D en een MAN combi Euro 6D aangeschaft. Een oudere combi euro 4 wordt omgebouwd (opbouw eraf gehaald, gerestaureerd en op nieuw MB chassis euro 6D geplaatst)
- Er is een snellaadstation (2x 150 kW) geïnstalleerd op de bedrijfslocatie in Sliedrecht (laden van vrachtwagens en personenwagens). Het is nog wachten op Stedin voor het aanleggen van een kabel bij locatie Den Haag, zodat ook daar er een snellaadstation (2x 150 kW) kan worden geplaatst

3. Energieopslag en HBE's:

Patrick Noordzij (0651-754931 of pnoordzij@denhartogbv.com) geeft een presentatie. Zie de bijlage voor de presentatie.

Enkele punten die besproken zijn:

- Fossiele brandstof leveranties komt een 'cap' op vanaf 2025: leveranciers mogen dan jaarlijks x% minder fossiel verkopen en zijn zo dus verplicht om steeds meer hernieuwbaar aan te bieden.
- Den Hartog maakt een transitie door van brandstofleverancier naar energieleverancier. Daarom gaan ze steeds meer de elektrische - en waterstofmarkt op. Elektrisch is al helemaal ontwikkeld, waterstof staat nog aan het begin. Volgend jaar wil Den Hartog wellicht zelf H2 gaan produceren.
- Den Hartog wil ook laden onderweg gaan faciliteren. Bijv. met hubs voor laden van zwaarder elektrisch materieel. OP dit moment zijn er 15 locaties.

Een accu kan rendabel zijn als deze aan een aantal voorwaarden voldoet:

- Nodig voor bedrijfsvoering (als er niks anders is)
- Zonnestroom laden en in accu bewaren is de winstpakker
- Als deze zonnestroom vervolgens ook nog in een voertuig geladen wordt met gebruik van de HBE regeling, kan het nog aantrekkelijker zijn.

Den Hartog voert voor klanten ook een quick scan uit (advies energietransitie):

- Vragenlijst: Hoeveel gebruik je nu, wat is je vermogen en aansluitwaarde.
- Wanneer wil je overstappen naar elektrisch
- Wat heb nu nodig en wat in de toekomst

Deze scan is veelal vrijblijvend/gratis maar gaat natuurlijk wel over de producten van Den Hartog.

HBE's (Hernieuwbare Brandstof Eenheden, worden in de toekomst ERE's Emissie reductie Eenheden genoemd).

- Is een rijkssubsidie om vergroening te stimuleren in mobiliteit. Stroom in mobiliteit = subsidie.
- Regels zijn:

- EAN moet op bedrijfsnaam staan
- Stroom moet door een MID gecertificeerde meter zitten (geijkt) Bijna alle AC laadpalen zijn daarvan voorzien, DC laadpalen niet, let daarop bij aanschaf...
- Bewijsbaarheid: energiemanagementsoftware zodat je kunt aantonen dat de stroom ook echt in voertuigen geladen is.
- Let op: Mobiliteit is alles dat over de weg gaat of vaart (dus nog niet mobiele werktuigen voor de bouwplaats, maar dat gaat mogelijk snel veranderen, 2026?).
- Grijs stroom laden levert 5ct per kWh op.
- Heb je eigen panelen: dan kan je groene HBE's claimen. Moet wel gelijktijdig zijn, dus laden als de zon schijnt. Of accu's inzetten (energiemanagementsoftware). Groene stroom levert 14 ct per kWh op.
- Dit zijn variabele prijzen, maar de genoemde prijzen zijn vrij laag op het moment.

Om de subsidie te kunnen claimen moet je een HBE rekening openen voor je organisatie bij de Nederlandse Emissie Autoriteit (€3-5k/jaar) en stukken/ bewijsmateriaal aanleveren.

Daarmee is dit ongeveer interessant vanaf een paar (5?) laadpalen voor auto's, of 1 voor een vrachtwagen. Heb je er minder, dan niet aan beginnen.

Nb. ETS2 komt volgend jaar: fossiele diesel krijgt dan een CO2 belasting.

4. Datum en locatie volgende bijeenkomst:

De datum is 13 februari 2025 10-13u

Locatie: Mourik Industrie, Botlek Rotterdam